

- [a po]sléze Eufkrat.
 [... v]hlubině,
 [... po]ložili.
 [...] Apsú,
 30 [...] země.
 [...] nitro jeho,
 [...] pozvedli vrcholek jeho.
 [...] všechny hory,
 [...] stvořili robotou.
 35 [...] velké rákosíště,
 [...] stvořili robotou.
 [...] čtyřicet let (a ještě) víc
 [těžkou ro]botu snášeli ve dne i v noci.
 [Usedli a] spílali,
 40 na práci kopáčů žalovali.²³
 „Pojďte, komořímů vzdorujme,²⁴
 ať nás zbaví naší roboty [těž]ké!²⁵
 [Boha, rád]ce bohů, hrdinu,
 [pojď]te, z jeho sídla odstraňme!
 45 [Enlila,] rádce bohů, hrdinu,
 [pojď]te, z jeho sídla odstraňme!“
 [(Bůh) Wé] otevřel ústa svá,²⁶
 pravil bohům, bratřím svým:²⁷
 [„Zabme] komořího z dávných časů!
 50 [...] ustanoví Enlil,
 [...] jiného ustanoví.
 [...] obětovali [...] před námi [...]
 [...] prosby, pojďte!
 [...] prodlužoval naše jařmo,
 55 pojďte, naše [...] upevníme!
 [...]
- II/ Rádce [bohů,] hrdinu,²⁸
 pojďte, z jeho sídla odstraňme!
 Enlila, rádce bohů, hrdinu,

²³ Varianta standardní babylónské verze z Babylónu (dále jen Babylón) doplňuje: „Koš nás (téměř) zahubil, těžká je robota a mnohá naše nesnáze.“

²⁴ Sippar, Babylón, Ninive (varianta standardní babylónské verze z Ninive [dále jen Ninive]): **Pojďte** komořího zabijme,

²⁵ Ninive: [...] zlomme (to) jho! Babylón: a těžkou robotu naši odvrhněme!

²⁶ Sippar: (Bůh) Alla otevřel ústa svá, Babylón: Bůh, jenž rozumem byl obdařen, otevřel ústa svá,

²⁷ Babylón: bohům pravil:

- 50 pojdte, z jeho sídla odstraňme!
 Nyní válku vyhlaste!²⁹
 V zápas a boj se dejme!“
 Vyslechli bohové slova jeho,
 náčiní své podpálili,
 55 rýče své podpálili,
 koše své
 zažehli.
 (Pak) vydali se na pochod
 k bráně svatyně hrdiny Enlila.
 70 Byla noc, (čas) půle noční hlídky.³⁰
 Dům je obklíčen, (leč) bůh nic neví.³¹
 Byla noc, (čas) půle noční hlídky.³²
 Ekur je obklíčen, (leč) Enlil nic neví.³³
 Bděl (jenom) Kalkal (a) zne[klidněn byl].³⁴
 75 Zastrčil závoru, [na bránu] pozor dával.
 Kalkal probudil [Nuskua.]
 (Již) slyšeli křik [Iigigû.]
 Nusku probudil pána svého,
 z lože [ho] přinutil vstát.
 30 „Pane můj, obklíčen je [tvůj] dům,
 bitva (až) k bráně tvé se přihnala!
 Enlile, obklíčen je tvůj dům,
 bitva (až) k bráně tvé se přihnala!“
 I poručil Enlil, aby přinesli [zbra]ně do jeho sídla.
 35 Enlil otevřel ústa svá
 a pravil Nuskuovi správci:
 „Nusku, zataras bránu,
 zbraní se chop, postav se přede mne!“
 Nusku zatarasil bránu,
 30 zbraní se chopil, postavil se před Enlila.
 Nusku otevřel ústa svá
 a pravil Enlilovi válečníku:
 „Pane můj, tvoje tvář (má barvu) tamaryšku,
 proč bojíš se svých vlastních synů?“

²⁹ Sippar: Boha, rádce [bohů ...]

³⁰ Sippar: Nyní chci bo[jovat ...]

³¹ Sippar: Byl (čas) noční hlídky.

³² Sippar: Ekur je obklíčen, (leč) bůh nic neví.

³³ Sippar: Byl (čas) noční hlídky.

³⁴ Ninive: [Dů]m je obklíčen, (leč) Enl[il] nic neví.]

* Sippar: (Jen) Kalkal si (toho) povšiml (a) pozor dával [...]

- 95 Enlile, tvoje tvář (má barvu) tamaryšku,³⁵
 proč bojíš se svých vlastních synů?³⁶
 Vzkaž, nechť [sem] Anua snesou,
 nechť k [tobě] Enkiho(!) přinesou!“
 I vzkázal a [dolů] Anua snesli,
- 100 Enkiho přinesli k němu.
 Usedl Anu, nebes král,
 vládce Apsú, Enki, [pozor dával.]
 (Když) se usadili velcí Anun[nakové,]
 Enlil povstal a [započal] soud.
- 105 Enlil [otevřel] ústa svá
 a pravil velkým [bohům:]³⁷
 „(Tohle) mně [činí?]
 Bojovat budu [...]
 Bohové(?), co jsem (to) spatřil!
- 110 Bitva (až) k bráně mé se přihnala!“
 Anu otevřel ústa svá³⁸
 a pravil Enlilovi válečníku:³⁹
 „Příčinu, proč Igičové
 obklíčili bránu tvou,⁴⁰
- III/ nechť vyjde zjistit Nusku!
 [Tvůj mocný] pokyn [nechť vydá,]
 [tvým] synům [...“]
 Enlil [otevřel] ústa svá⁴¹
 a pravil Nuskuovi správci:
- 120 „Nusku, otevři bránu svou,
 zbraní se chop, do shromáždění vyjdi!
 Ve shromáždění bohů všech
 poklekni, povstaň a pokyn můj opakuj!
 „Mne poslal sem Anu, otec váš,
- 125 a rádce váš Enlil válečník,
 komoří váš Ninurta
 a váš strážce bůh Ennugi.

³⁵ Viz k tomu Seux 1981.

³⁶ Viz „Sestup Ištaru do podsvětí“ 28–30; „Nergal a Ereškigal“ III 21–22.

³⁷ Ninive: [a pra]vil bohům, bra[třím svým:]

³⁸ Zde začíná II. tabulka standardní babylónské verze ze Sipparu; I. a II. tabulka se tedy vzájemně částečně překrývá (viz poznámku 42).

³⁹ Ninive: [a pra]vil bratru svému En[lilovi:]

⁴⁰ Sippar: se shromáždili u brány tvé,

⁴¹ Sippar: Anu [otevřel] ústa svá

- (I takto se táží:) Který bůh popud k boji dal?
Který bůh podněcoval srážku?
- 130 Který (bůh) válku zahájil,
(že) bitva (až) k bráně Enlilově se přihnala!⁴²
Nusku přijal (ten) pokyn,
[...] Enlila.⁴³
Ve shromáždění bohů všech
- 135 poklekl, povstal a pokyn vydal.
„Mne poslal sem Anu, otec váš,
a rádce váš Enlil válečník,
komoří váš Ninurta
a váš strážce bůh Ennugi.
- 140 (I takto se táží:) ,Který bůh popud k boji dal?
Který bůh podněcoval srážku?
Který (bůh) válku zahájil,
(že) bitva (až) k bráně [Enlilově] se přihnala!“
I odvětili [shromáždění Iggigové,]
- 145 proti Enlilovi bouřil se dav.
„My všichni jsme [válku] vyhlásili!
Shromáždili jsme se
při práci [kopáčů.]
[Převelký] koš [nás] (téměř) zahubil,⁴⁴
- 150 těžká je naše robota a mnohá [nesnáz.]⁴⁵
A každý [bůh]
projevil naši vůli bojovat s [Enlilem.“]
Nusku přijal (tu) zprávu,
vrátil se zpět a pravil [pánu svému:]
- 155 „Pane můj, tam, kam tys mne poslal,
já se vypravil, stanul (tam) a pokyn [vydal.]
[Pokyn tvůj] mocný jsem vyjevil.⁴⁶
Všichni Anunnakové dav [...] ,My všichni
- 160 jsme válku vyhlásili.
Shromáždili jsme se při práci kopáčů.
Převelký [koš] nás (téměř) zahubil,⁴⁷

⁴² Zde končí I. tabulka standardní babylónské verze ze Sipparu kolofonem: „Napsáno podle diktátu.“

⁴³ Sippar: otevřel bránu, do shromáždění vyšel.

⁴⁴ Sippar: Koš [nás] (téměř) zahubil,

⁴⁵ Sippar: [těž]ká je robota a mnohá [naše nesnáz.]

* Sippar: Vyslechli pokyn tvůj moc[ný].

⁴⁷ Sippar: Koš [nás] (téměř) zahubil,

- [těžká je] naše robota a mnohá nesnáz.⁴⁸
 [A] každý bůh
 165 [projevil] naši vůli bojovat s Enlilem.“
 (Když) usly[šel] tato slova,
 Enlilovi slzy vytryskly.
 Enlil [se polekal] jeho slov
 a pravil Anuovi válečníku:⁴⁹
 170 „Vystoupím s tebou k nebesům.
- IV/ Převezmi úřad, chop se své moci(?)!⁵⁰
 (Když) Anunnakové (tu) sedí před tebou,
 povolej jednoho boha, nechť oni (tak) obnoví řád!“⁵¹
 Anu otevřel ústa svá⁵²
 175 a pravil bohům, bratřím svým:
 „Proč je obviňujeme?
 Těžká je jejich robota a mnohá nesnáz.
 Den co den zemi [...]
 Těžká je ro[bota,] (vždyť) slyšíme křik.“⁵³
 180 (Snad) je možné [něco] učinit.
 (Zde) sedí Bélet-ilí (a) rodičky,⁵⁴
 190 rodička nechť lidský pravzor stvoří!
 Koš boha člověk nechť nese!“
 („Nechť stvoří lidský pravzor, člověka!
 Nechť on ponese jármo, dílo panství,
 nechť on ponese jármo, dílo Enlilovo!
 Koš boha člověk nechť nese!“)⁵⁵
 192 Bohyni povolali i tázali se
 bohů porodní báby, moudré Mami:⁵⁶
 „Tys rodička, stvořitelka lidstva.“⁵⁷

⁴⁸ Sippar, Ninive: [těž]ká je robota a mnohá naše [nesnáz.]

⁴⁹ Sippar, Ninive: [Bůh] se polekal toho, co se dozvěděl, / a pravil Anuovi, bratru svému, / Enlil se polekal toho, co se dozvěděl, / a pravil Anuovi, bratru svému:

⁵⁰ Jiný možný překlad: „Pane můj, s sebou na nebesa / vezmi úřad, chop se své moci(?)!

⁵¹ Ninive: [...] nechť oni ho podrobí řádu.

⁵² Sippar, odlišná starobabylónská verze: Ea [otevřel] ústa svá

⁵³ Sippar, odlišná starobabylónská verze: Hla[sité] je volání [...]

⁵⁴ Číslování řádků zde nenavazuje. Autoři dosud stále platné textové edice (Lambert – Millard 1966) totiž předpokládali v těchto místech existenci větší mezery než té, kterou nakonec potvrdily nově objevené paralelní texty.

⁵⁵ Tyto čtyři verše jsou dochovány pouze v textu odlišné starobabylónské verze ze Sipparu a v textu standardní babylónské verze ze Sipparu a Ninive.

⁵⁶ Sippar: porodní báby Bélet-ilí, [moudré (bohyně) Mama:]

⁵⁷ Sippar: Tys rodička, stvořitelka osudu.

- 195 Stvoř pravzor lidský, nechť ponese jařmo!
 Jařmo nechť ponese, dílo Enlilovo!
 Koš boha člověk nechť nese!“
 Nintu otevřela ústa svá⁵⁸
 a pravila velkým bohům:⁵⁹
- 200 „Já sama tak nemohu učinit,⁶⁰
 to Enkiho je úkol.⁶¹
 On vše očišťuje.
 Nechť hlínu mi dá a já se pustím do díla!“
 Enki otevřel ústa svá⁶²
- 205 a pravil velkým bohům:⁶³
 „Prvního, sedmého a patnáctého dne měsíce
 očištnou připravím lázeň.
 Nechť je zabit jeden bůh,
 ostatní pak budou očištěni, když se v ni pohrouží!⁶⁴
- 210 S jeho masem a krví
 Nintu nechť smísí hlínu!⁶⁵
 Ať bůh i člověk
 spolu se v hlíně smísí!
 V budoucích dnech zjevu(?) (tomu) naslouchejme!^{66 67}
- 215 V božském mase nechť je duch,⁶⁸
 nechť (člověku) živému své (smrtné) znamení vtiskne,
 nechť je (tu) duch, aby (mu na ně) nenechal zapomenout!⁶⁹
 „Budiž!“, odvětili sborem
 velcí Anunnakové,
 správcové osudů.
 Prvního, sedmého a patnáctého dne měsíce

⁵⁸ Sippar: Mama otevřela ústa svá – Starobabylónský fragment neznámého původu: Mami [otevřela ústa svá]; tento fragment vypouští řádky 200–205, subjektem děje v řádcích 206–207 je tedy logicky Mami/Mama/Nintu, kdo je subjektem děje v řádcích 210–211 však není jasně.

⁵⁹ Sippar: a pravila bohům, bratřím svým:

⁶⁰ Sippar: (I když) já sama věru tak učinit mohu,

⁶¹ Sippar: to Ešv je úkol.

⁶² Sippar, Ninive(?): Ea otevřel ústa svá

⁶³ Sippar: a pravil bohům, bratřím svým:

⁶⁴ Sippar: nechť v ní jsou bohové očištěni!

⁶⁵ Sippar: Bélet-ilí nechť smísí hlínu!

⁶⁶ Jiný možný překlad: V budoucích dnech bubnu(?) naslouchejme! – Nejasná pasáž; v akkadském textu: *uppa*, tj. *uppu* „buben“ nebo *uppú* „zjev“; pro druhou možnost svědčí varianty novobabylónského textu ze Sipparu (viz též řádek 229). *uppu* s významem „buben“ je chápán jako metaforické označení tlukotu srdce, který je slyšet v hrudi živé lidské bytosti (Kilmer 1972, 163; Kilmer 1977).

⁶⁷ Sippar: V budoucnosti nechť zjeví se (a) my (mu) naslouchejme!

⁶⁸ Akkadsky *ešemmu* „duch zemřelého“, v hebrejštině *'ittím*, viz Iz 19, 3.

⁶⁹ Sippar: znamení nezapomenutelné je duch. – K řádkům I 215–217 viz též Tropper 1987.

- (bůh Enki) očištnou připravil lázeň.
Boha Wé, jenž rozumem byl obdařen,⁷⁰
ve shromáždění svém zabili.⁷¹
- 225 S jeho masem a krví
Nintu smísila hlínu.⁷²
([Bůh] i člověk
spolu se v hlíně [smí]sil.)⁷³
V budou[cích dnech ...]⁷⁴
- V/ V božském mase byl duch,
(člověku) živému své (smrtné) znamení vtiskl,
230 [byl] (tu) duch, aby (mu na ně) nenechal zapomenout.⁷⁵
Poté co smísila tu hlínu,⁷⁶
svolala Anunnaky, velké bohy,⁷⁷
Igigové, bohové velcí,
hlínu poplivali.⁷⁸
- 235 Mami otevřela ústa svá^{79 80}
a pravila velkým bohům:
[„Úko]lem jste mne pověřili,
já (ho) splnila.
Zabili jste boha i s jeho rozumem.
- 240 Těžké roboty jsem vás zbavila
a váš koš vložila na člověka.
Nářkem jste lidstvo obdařili.
Jařma jsem (vás) zprostila (a) [dala] (vám) svobodu.“
Vyslechli (bohové) tuto řeč její,
- 245 volnosti (opět) nabyli i líbali jí nohy.
„Dříve jsme tě zvali Mami,
nyní (však) tvé [jméno] budiž
Paní bohů všech!“^{81 82}

⁷⁰ Sippar: Allu, boha, jenž rozumem byl obdařen, – k řádce I 223 viz též Alster 2002.

⁷¹ Sippar: Allu, Enlila z dávných časů(?), zabili.

⁷² Sippar: [Béle]t-ilí smísila hlínu.

⁷³ Tyto dva verše jsou dochovány pouze v textu standardní babylónské verze ze Sipparu a Ninive.

⁷⁴ Sippar: [V budouc]nosti zjevil se, nechť (mu) ona naslouchá. Ninive: [...] nechá (je) naslouchat.

⁷⁵ Sippar: [znamení] nezapomenutelné je duch.

⁷⁶ Sippar: [Poté] co smísila jeho hlínu, Ninive: [...] svou hlínu,

⁷⁷ Sippar, Ninive: [svolala] Anunnaky (a) všechny (bohy) Igigy,

⁷⁸ Sippar: její hlínu [po]plivali.

⁷⁹ Sippar: [Mam]a otevřela ústa svá

⁸⁰ Zde končí II. tabulka standardní babylónské verze ze Sipparu kolofonem: [Druhá tabulka:] Když bo-hové (co) člověk. Podle její starší předlohy napsal [Nan]ája-apla-iddina, syn Dábibův, kněz zaklíná-

⁸¹ K řádkům I 192–248 viz též Moran 1970.

⁸² K řádkům I 244–248 srovnej mýtus o Anzúovi I 167–168 a I 181–182.

- Do svatyně osudu vešel (posláz)
 250 vládce Ea (a s ním) moudrá Mama.
 (Když) shromážděny byly rodičky,
 do hlíny před ní šlapal.
 Ona (pak) zařkala,
 (jak) předřkával jí Ea, jenž se před ni posadil.
 255 Když skončila své zařkání,
 čtrnáct kusů (hlíny) odrypla.
 Sedm kusů vpravo,
 sedm kusů vlevo dala.
 [Mezi] ně (pak) položila cihlu.
 260 [Rákosovou čepel, jež odřezává] pupeční šňůru, [otevřela.]
*(mezera, která může být vyplněna textem III. sloupce
 novoasyrské verze z Ninive)*
 271 [...]

 [...] ňadra její.
 [...] vous
 [na(?)] tváři mladíka.
 275 [V zahra]dách(?) a ulicích
 [namlouvali se] vzájemně(?) žena a její muž.
 (Když) shromážděny byly [rodič]ky,
 [used]la Nintu
 [a po]čítala měsíce.
 280 [Do domu] osudů desátý měsíc povolali.
- VI/ A desátý měsíc přišel.
 [...] období, otevřela lůno.
 S radostnou zářící tváří
 (Nintu) si hlavu zahalila
 285 (a) pomáhala porodu.
 Opásala bedra svá
 (a) jala se žehnat.
 Moukou nakreslila (kruh) a položila cihlu.
 „Já (to) stvořila, (to) mé ruce učinily.
 290 Nechť se bába zaraduje v domě (ženy) ‚zasvěcené‘!
 Kde bude rodit žena těhotná
 (a) matka s dítětem
 sama slehne,
 ať devět dní je položena cihla!
 295 Nechť uctívána je Nintu, rodička!⁸³

⁸³ Sippar, odlišná starobabylónská verze: Nechť uctívána je Bélet-ilí!

- Mami, [...] jejich, ustavičně vzývej!
 Rodičku chval ustavičně,
 ustavičně chval (i) Keš!
 Když [...] lůžko bude přichystáno,
 300 nechť [... žena] a její muž!
 Když (opět budou) ženou a mužem,
 v domě [...] ctít Ištaru budou!⁸⁴
 Ať devět dní jsou pořádány radovánky
 (a) Ištar nechť Išcharou nazývají!
 305 [...] v osudovém čase,
 [...] nazvali.
(21 řádek zničen)
 Člověk [...] očisti příbytek [...]
 330 Syn svému otci [...]
 [...] Usedli a [...]
 on nese [...]
- VII/ Spatřil [...]
 335 Enlil [...]
 Uchopili ... [...] zhotovili nové motyky a rýče,
 zbudovali veliké kanály,
 aby se nasýtil lid, pro pokrm [země].
(11 řádků poškozeno)
 351 [Lůno bylo otevřeno a rodilo] děti.
 [Ještě nepřešly tři sary] let⁸⁵
 [a rozšířily se obydlené kraje a] zmnožilo se lidstvo.
 Ze[mě] hlučela [jak býk]
 355 (a) [křikem] (lidí) bůh byl rušen.
 [Enlil slyšel lidský] křik
 [a pravil] velkým bohům:
 „Křik lidí [je mi velmi nepříjemný]
 [a v jejich hluku] se mi nedostává spánku.
 360 [Přikážete,] nechť propukne choroba,
 jejich [křik nechť] Namtar [potlačí!“]
 [...]

⁸⁴ Ninive: [...] bohyni Mach!

⁸⁵ Tři sary odpovídají hodnotě 10 800. Sar, řecky *sáros*, výpůjčka ze sumerštiny, ŠAR, akkadsky *šár*, *šár-* číslovka 3600. Nejvyšší číslovka sumerské šedesátinné soustavy; označení nesmírně velkého, blíže neurčeného množství.

- [...]
 Leč on, [Atrachasis,]
 365 jemuž bůh Enki [naslouchal,]
 hovořil [se svým bohem]
 a on, jeho bůh, [hovořil s ním.]
 Atrachasis [otevřel] ústa [svá]
 a pravil pánu [svému:]
 370 „Jak dlouho(?) ještě(?) [...] [
 [jak dlouho ještě] nás budou postihovat (touto) nemocí?“
 Enki otevřel ústa svá
 a pravil [svému] služebník:
 „(Pověz:) Slyšte mne, starší,
 375 [...] uvnitř domu radu!
 Přikážete poslům, aby rozhlásili
 mohutným hlasem [do kraje:]
 Neuctívejte bohy své,
 své bohyně nevzývejte!
 380 Vyhledejte bránu Namtarovu
 a přineste k ní upečený chléb!
 Nechť se mu dostane [oběti] pražené mouky,
 zahanben je (tím) [darem]
 (a) zadrží(?) svou [ruku!“]
 385 Atrachasis přijal (ten) pokyn,
 shromáždil starší u brány své.
 Atrachasis [otevřel] ústa svá
 a starším pravil:
 „Slyšte mne, starší,
 VIII/ [...] uvnitř do]mu radu!
 [Přikážete] poslům, [aby rozhlásili]
 [mohutným hlasem] do kraje:
 [Neuctívejte] bohy své,
 své [bohyně nevzývejte!]
 395 [Vyhledejte] bránu [Namtarovu]
 [a přineste] k ní [upečený chléb!]
 Nechť se mu dostane [oběti] pražené mouky,
 zahanben je (tím) darem
 (a) zadrží(?) svou ruku!“
 400 [Starší] vyslechli jeho slo[va,]
 Namtarovi ve [městě]
 zbudovali [chrám.]
 [Přiká]zali a [poslové] rozhlásili
 mohutným hlasem [do kraje;]

- 405 [a ne]uctívali bo[hy své,
své bohyně ne]vzývali.
Vyhledali [bránu Namtarovu]
[a přinesli] k ní upečený chléb.
[Dostalo] se mu [oběti] pražené mouky,
- 410 [zahanben byl] (tím) darem
[a zadr]žel(?) svou ruku.
[Choroba] je opustila,
vrátily se [dny zdaru.]
[Křik (lidí) se rozléhal tak jako dřív,]
- 415 [nabyli zase] pěkného [vzhledu.]
Ještě nepřešlo dvanáct set [let]
26 (řádků v osmém sloupci)
416 (řádků celkem)
První tabulka: Když bohové (co) člověk
- 420 Počet jejích řádků: 416
Zapsal: Núr-Ajja,⁸⁶ mladší písař
Měsíc *Nisannu*, 21. den,
rok, kdy Ammí-saduka, král,
svou sochu, kterak kůzle oběma rukama na prsou drží, ...
- 425 a socha jeho byla postavena.⁸⁷

II. TABULKA

- I/ Ještě nepřešlo dvanáct set let
a rozšířily se obydlené kraje a zmnožilo se lidstvo.
Země hlučela jak býk
(a) křikem (lidí) bůh byl rušen.⁸⁸
- 5 [Enli]l slyšel jejich křik⁸⁹
a pravil velkým bohům:⁹⁰
„Křik lidí je mi velmi nepříjemný
a v jejich hluku se mi nedostává spánku.
Zbavte lidstvo obživy;
- 10 ať rostlin je nedostatek, aby měli hlad!
Nechť Adad zadrží(?) déšť

⁸⁶ Stále není s definitivní platností rozřešeno, zda se písař jmenoval Núr-Ajja (ZÁLAG-^dA-A) „světlo bohyně Aji“, nebo Kasap-Ajja (KŮ-^dA-A) „stříbro bohyně Aji“ (Walker 1982; Lambert 1983).

⁸⁷ Datovací formule 12. roku vlády předposledního krále I. dynastie z Babylónu Ammí-saduky; tj. 1635 př. Kr.

⁸⁸ Ninive: [... boho]vé byli rušení(!).

⁸⁹ Ninive: [Enlil svolal] shromáždění své,

⁹⁰ Ninive: [pravil bo]hům, synům svým:

- a blahodárně nevzejde
z pramene záplava!
Ať vítr duje
15 a zemi obnaží!
Ať mračna houstnou,
(však ani) kapka nepadne!
Kéž se zmenší výnos polí
a Nisaba svá ňadra zahalí!
20 Necht' (žádnou) nemají ra[dost,]
necht' zasmušilý je [...]
Ať ne[...]
[...]
(zbytek sloupce zničen; asi 25–35 řádků)

*Stejně jako poprvé i nyní dal Enki Atrachasisovi radu,
jak se mají lidé zachovat, aby ušli smrti hladem.*

- II/ Ea otevřel ústa svá⁹¹
a pravil svému služebníku:
„Soud byl vyslechnut, shromáždění svoláno
(a každý) bůh projevil vůli k přísaze.
5 (Ty ale pověz:) Slyšte(?) mne, starší,
[...] uvnitř mou radu!
Přikážete poslům, aby rozhlásili
mohutným hlasem do kraje:
Neuctívejte bohy své,
10 své bohyně nevzývejte!
Vyhledejte bránu Adadovu
a přineste k ní upečený chléb!
Necht' se mu dostane oběti pražené mouky,
zahanben je (tím) [darem]
15 (a) zadrží(?) svou ruku!
Zrána dá padnout mlze,
za noci tajně
rosu rozstříkne
19 a pole vydá kradmo devaterý výnos.“⁹²
(Atrachasis přijal (ten) pokyn,
shromáždil starší u domu svého.

⁹¹ Zde začíná pátá tabulka standardní babylónské verze ze Sipparu.

⁹² Sippar: a pole vydá kradmo dvojnásobný výnos.

Atrachasis otevřel ústa svá
 a starším pravil:
 „Soud byl vyslechnut, shromáždění svoláno
 (a každý) bůh projevil vůli k přísaze.
 Příkažte poslům, aby rozhlásili
 mohutným hlasem do kraje:
 Neuctívejte bohy své,
 své bohyně nevzývejte!
 Vyhledejte bránu Adadovu
 a přineste k ní upečený chléb!
 Nechť se mu dostane oběti pražené mouky!
 Za noci tajně rosu rozstříkne,
 zrána dá padnout mlze
 a pole vydá kradmo dvojnásobný výnos.“
 Starší vyslechli jeho slova.)⁹³

- 20 Adadovi ve městě zbudovali chrám.
 Prikázali a poslové rozhlásili
 mohutným hlasem do kraje;
 a neuctívali bohy své(!),
 své(!) bohyně [ne]vzývali.
- 25 [Vyhledali] bránu [Adadovu]
 [a přinesli] k ní upečený chléb.
 Dostalo se mu oběti pražené mouky,
 [zahan]ben byl (tím) darem
 [a za]držel(?) svou ruku.
- 30 [Z]rána dal padnout mlze,
 za noci tajně
 rosu [rozstříkl]
 [a pole dalo krad]mo devaterý výnos.⁹⁴
 [Hlad] je opustil.
- 35 Nabyli zase pěkného vzhledu,
 křik (lidí) se rozléhal tak jako dřív.
*(zbytek sloupce zničen)*⁹⁵
- 41 Vrátily se dny zdaru,
 lůno bylo otevřeno a rodilo děti.
 Ještě nepřešly tři sary let⁹⁶
 a rozšířily se obydlené kraje a zmnožilo se lidstvo.

⁹³ Tato pasáž je obsažena pouze v textu standardní babylónské verze ze Sipparu.

⁹⁴ Sippar: a pole dalo kradmo dvojnásobný výnos.

⁹⁵ Pokračování podle páté tabulky standardní babylónské verze ze Sipparu.

⁹⁶ Viz poznámku 85.

- 45 Země hlučela jak býk
 (a) křikem (lidí) bůh byl rušen.
 Enlil svolal shromáždění své
 a pravil bohům, synům svým:⁹⁷
 „Křik lidí je mi velmi nepříjemný
 50 a v jejich hluku se mne nezmocňuje spánek.
 Přikážete, necht' Anu a Adad nahoře střeží,
 Sín a Nergal necht' střeží prostřední zemi!
 Závoru, (onu) jámu mořskou,
 necht' střeží Ea spolu se svými ‚Vlasatci‘^{98!}“
- 55 I přikázal a Anu a Adad nahoře střežili,
 Sín a Nergal střežili prostřední zemi.
 Závoru, (onu) jámu mořskou,
 střežil Ea spolu se svými ‚Vlasatci‘.
 A on, Atrachasis, člověk,
 60 den co den s pláčem
 kadidlo k říční pastvině přináší.
 Když ztichl vodní tok
 a noc dělila se (vpůli), oběť přinesl.
 Spánek se dostaví [...]
- 65 vodnímu toku pravil:
 „Necht' vodní tok vezme a řeka přinese,
 necht' je dar předložen Eovi, pánu mému!
 Necht' uzří (ho) Ea a na mne si vzpomene!
 V noci ať zdá se mi sen!“
- 70 Poté co vodním tokem poslal (svůj dar),
 v blízkosti řeky usedl a dal se do pláče.
 V blízkosti řeky [...] člověk,
 do Apsú sestoupil přátelský jeho skutek.
 Uslyšel Ea volání jeho,
 75 [‚Vlasatce‘] přivedl a pravil jim:
 „Člověk, jenž [toto ...]
 toto [necht' ...]
 Nuže, pospěšte, jeho zprávu mi přineste,
 (též) se ho vyptejte a sdělte mi zprávu o jeho zemi!“
 Široká moře překročili,
 80 na nábřeží Apsú [...]
 Eův pokyn Atrachasisovi opakují:

⁹⁷ Zde začíná babylónský fragment x standardní babylónské verze, revers I.

⁹⁸ Vlasatec, akkadsky *lachmu*, v sumersko-akkadské mytologii jméno mořské nestvůry podřízené Enkímu/Eovi, zřejmě hybridní bytost mající podobu zpola lidskou a zpola rybí.

- „Kdos ty, jenž pláčeš?
Do Apsú sestoupil přátelský skutek tvůj.
Ea tvůj nářek uslyšel
85 (a) nás k tobě poslal.“
„Jestliže Ea mne uslyšel,
co v [...]?“
Na to mu odvětili,
Atrachasísovi praví:
90 „Spánek se dostaví [...]”
vodní tok vzal a řeka přinesla,
dar tvůj byl předložen Eovi, tvému pánu.
Ea (ho) uzřel, na tebe vzpomněl si
a nás k tobě poslal.“
95 Sklonil se a zemi před nimi políbil,
doprostřed moří, Vlasatci' [...]”
Ea otevřel ústa svá a říká,
Usmúovi, poslu svému, pravil:
„K Atrachasísovi se vyprav a řekni mu, co (tobě) pravím,
100 toto (mu řekni): Rozhodnutí, (jež se týká) země, je stejné jako rozhodnutí,
(jež se týká) lidí.“
Usmú, Eův posel, Atrachasísovi pravil,
toto (mu řekl): „Rozhodnutí, (jež se týká) země, je stejné jako rozhodnutí,
(jež se týká) lidí.
Jestliže vody opustily [...] opustily [...]”
[...] mně [...]”
105 [...] opusti]ly je
země jako mladík(?) [...] s tváří skloněnou je přemožena(?)
[...] prs [...]”
země jako [...] budeš vylévat(?) na ni [...]”
Nahoře byl zapečetěn nebeský prs,
110 dole se zatarasila (řeka) a z pramene voda nepřišla.
Černá zbělela pole,
bylina na pastvině nevzešla a ovce [netloustla.]⁹⁹
(Lidé) se první rok živili starým (zrnem),
druhý rok zásoby došly.¹⁰⁰
115 Třetí (když) nadešel rok,
hlad změnil jejich tvář k nepoznání.
[...]¹⁰¹

⁹⁹ Viz k tomu Wilcke 1997; srovnej též novoasyrskou verzi I iv 49, 59 a I v 8.

¹⁰⁰ Viz k tomu Moran 1985; srovnej též řádek II iv 10 a novoasyrskou verzi I v 12 a I vi 1.

¹⁰¹ Zde končí pátá tabulka standardní babylónské verze ze Sipparu.

- III/ [...]

[(Atrachasis) odešel od brány] boha svého,

[k řece] kroky své zamířil.

Den co den s pláčem
- 5 kadidlo přináší

za (časného) rána.

[„...] můj bůh je vázán přísahou,

[však pokyn mi] ve snu dá.

[...] Enki je vázán přísahou,

10 [však pokyn mi] ve snu dá.“

[Opustil] přibyték boha svého,

[... use]dl a dal se do pláče.

Opustil [přibyték Enkiho,]

[... use]dl a dal se do pláče.
- 15 [Když řeka] utichla,

v [...] ukončil.

Spá[nek ...] jsou vidět,

řece [... pravil]:

„Nechť řeka vez[me a přine]se,

20 nechť dojde můj d[ar]

[Enkimu, pánu] mému!

Nechť uzří (ho) [Enki]

[a na mne] si vzpo[mene!]

V noci [ať zdá se mi sen!“]

25 Poté co [po řece] poslal (svůj dar),

v blízkosti řeky [usedl a dal se do pláče.]

Na břehu [řeky ...]

do Apsú [sestoupil přátelský jeho skutek.]

Uslyšel Enki [volání jeho,]

30 ‚Vlasatcům‘ [pravil:]

„Člověk, jenž [toto ...]

toto nechť [...]

Jděte a zprávu [jeho mi přineste,]

(též) se ho vyptejte [a sdělte mi zprávu o jeho zemi!“]

35 [Široká moře překročili,]

(zbytek sloupce zničen)
- IV/ Nahoře [...]

dole ne[vzešla]

z pramene záplava.

Neplodné bylo lůno zemské

- 5 (a) bylina nevěžla (z půdy).
 (Nikde) nebylo vidět ani človíčka,
 černá zbělela pole
 (a) rozlehlá step solí pokryta byla.
 (Lidé) se první rok živili starým (zrnem),
- 10 druhý rok zásoby došly.
 Třetí (když) nadešel rok,
 hladem zsinaly jejich tváře.
 Obličej jejich vypadal jak sušený(?) slad,
 vychrtlí umírali.¹⁰²
- 15 Vysoká jejich se zmenšila postava,
 shrbeni se vlekli po ulici.
 Poklesla jejich široká ramena
 (a) dlouhé nohy se podlamovaly.“
 Poslové přijali (tu) zprávu,
- 20 (krajinu) k moři překročili.
 Stanuli (tam) a opakují
 (Atrachasísovu) zprávu vládci Enkimu:
 „Vzdor [tobě] (zemi) se nepřitelem(?) její bůh stal(?)
 [...] ty jsi mne (nyní) opustil(?)!
- 25 [...] budiž tvoje snaha!
 (zbytek sloupce zničen)
- V/ (přibližně 25 řádků zničeno, 11 řádků poškozeno)
 Čich[ali] vůni meruňkového dřeva [...]
 [Vůči Enkimu Enlil] byl plný hněvu.
 „My všichni velcí An[unnakové]
- 15 společnou [přísahu] jsme složili.
 Nahoře Anu a Adad střežil
 a já jsem hlídal dole na zemi.
 Ale kam Enki vstoupil,
 tam jařmo bylo odstraněno a dána svoboda.
- 20 Lidstvo [zahrnul] hojností,
 položil [...] do vichru slunce.“
 Enlil otevřel ústa svá
 a pravil Nuskuovi správci:
 „Dva [posly] nechť [ke mně přivedou,]
- 25 nechť (je) sem ke mně [pošlou!“]
 Přivedli [k němu] dva [posly,]¹⁰³

¹⁰² Doslova: ve vráscitosti(?) život se končil. Přesný význam tohoto řádku je nejasný. Viz k tomu Chase 1987; Propp 1989; Groneberg 1991, 399.

- i pravil jim Enlil válečník:
 „My všichni velcí Anunnakové
 společnou přísahu jsme složili.
 30 Nahoře Anu a Adad střežil
 a já jsem hlídal dole na zemi.
 Ale kam ty jsi vstoupil,
 [tam jařmo bylo odstraněno a] dána svoboda.
 [Tys] lidstvo [zahrnul] hojností,
 35 [tys položil ...] do vichru [slun]ce.“

(Standardní babylónská verze z Babylónu, fragment x)¹⁰⁴

Revers

- II/ [...]
 [„... já jsem řekl,] (že) Anu a Adad [nahore] budou střežit,
 [Sín a Nergal] střežit budou prostřední zemi!
 [Závoru, (onu) já]mu mořskou,
 5 [ty budeš stře]žit spolu se svými ‚Vlasatci‘!
 [Tys] (však) lidstvo [zahrnul] hojností!“
 [Poslové překročili] širé moře,
 [Enlilův pokyn] Eovi opakují.
 [„... já jsem řekl,] (že) Anu a Adad nahore budou střežit,
 10 [Sín a Nergal] střežit budou prostřední zemi!
 [Závoru, (onu) já]mu mořskou,
 [ty budeš stře]žit spolu se svými ‚Vlasatci‘!
 [Tys] (však) lidstvo [zahrnul] hojností!“
 [Ea] otevřel [ústa] svá a říká,
 15 poslům(!) [pravil:]
 [„...] tys řekl, (že) Anu a Adad nahore střežili,
 [Sín a Nergal] střežili prostřední zemi.
 [Závoru, (onu) já]mu mořskou,
 [já stře]žil spolu se svými ‚Vlasatci‘.
 20 [...] když mi unikl,
 [...] jeden sar¹⁰⁵ ryb, jeden sar [...]
 [...] já jsem zvětšil a on zmizel
 a [závoru] zlomili vpůli.
 [...] strážce moře jsem zabil,
 25 [...] umístil jsem je a potrestal.
 [Když] jsem je potrestal,

¹⁰³ Viz k tomu Klein 1990b.¹⁰⁴ Přesné zařazení této pasáže není zatím možné.¹⁰⁵ Viz poznámku 85.

- [ještě jeden] jsem uložil trest.“
 [Poslové] přijali (tu) zprávu,
 [překročili] širé moře,
 30 [šli] a opakují
 Eovu [zprávu] Enlilovi válečnicku.
 [„...] tys řekl, (že) Anu a Adad nahoře střežili,
 [Sín a N]ergal střežili prostřední zemi.
 [Závoru,] (onu) jámu mořskou,
 35 [já] střežil spolu se svými ‚Vlasatci‘.
 [...] když mi unikl,
 [...] jeden sar ryb, jeden sar [...]
 [...] já jsem zvětšil a on zmizel
 a [závoru] zlomili vpůli.
 40 [...] strážce moře jsem zabil,
 [...] umístil jsem je a potrestal.
 Když jsem je potrestal,
 ještě jeden jsem uložil trest.“
 [En]lil otevřel ústa svá a říká,
 45 shromáždění všech bohů pravil:
 „Pojďte, my všichni budeme přísahat, (že přivedíme) potopu!“
 Nejprve přísahal Anu,
 (potom) přísahal Enlil (a) synové jeho přísahali s ním.
- VI/ *(přibližně 20 řádků zničeno, 9 řádků poškozeno)*
 10 [dštil] Adad svůj déšť,
 [rostlinstvem] pole se zaplnila
 [a mraky nebesa] halí.
 Lidé [chléb] je]dí,
 hojností pro lidi, obilím, [oni se zá]sobují.“
 15 [Bůh] (již) byl zmožen (tím) sezením,
 [ve] shromáždění bohů se ho zmocnil smích.
 [Enki] (již) byl zmožen (tím) sezením,
 [ve shromáždě]ní bohů se ho zmocnil smích.
 [...] počal reptat.
 20 [...]
 [...] bohů [...]
 [...] Enki a Enlil.
 [„My všichni velcí Anunnakové]
 [společnou přísahu jsme složili.]
 25 Nahoře Anu a Adad [střežil]
 [a já] jsem hlídal dole na zemi.
 [Ale kam] ty jsi vstoupil,

- [tam] jařmo [bylo odstraně]no a dána svoboda.
 [Tys] lidstvo [za]hrnul hojností,
 30 [tys položil ...] do vichru slunce.“
 [Enki otevřel ústa svá]
 [a pravil] En[lilovi válečníku:]
- VII/ (29 řádků zničeno)
- 30 [Těžké roboty vás zbavila]
 [a] váš koš [vložila na člověka.]
 Nář[kem jste lidstvo obda]řili.
 Zabili jste [boha] i s jeho [rozumem.]
 Usedli [jste] a [...]
- 35 [Já jsem po]zvedl a přinesl [...]
 [Roz]hodli jste se [...]
 Necht se (lidé) vrátí do [...]
 Přísahou zavažme [...]
 vládce Enkiho!“
- 40 Enki otevřel ústa svá
 a pravil bo[hům, bratřím svým:]
 „Proč přísahou mne chcete zavázat [...]
 (Což) vztáhnout mám ruku na [svůj vlastní lid?]
 Co znamenat má potopa, o níž [mi tu] vyprávíte?
- 45 Já to nevím.
 Mám (snad takovou) [potopu] přivodit?
 (Vždyť) to je úkol [Enlilův.]
 Necht zvolí (a) on [...]
 Šullat a [Chaniš]
- 50 necht kráčejí v [čele!]
 [Necht] Er[rakal] stavidla otevře!
 [Ninurta] ať jde (a) [vypustí hráze!]
 [Nosič trůnu Adadova] necht (ho) ná[sleduje!]
 [...]
 (přibližně 2 řádky zničeny)

- VIII/ (30 řádků zničeno)
- [...]
 Shromáždění [...]
 Nenaslouchejte [...]
 Bohové zničení přikázali,¹⁰⁶

---

¹⁰⁶ Viz k tomu Metzler 1995.

- 35 vůči lidskému pokolení E[nlil] se dopustil zla.
 Atrachasis otevřel ústa svá
 a pravil svému pánu:
 37 (řádků v osmém sloupci)
 Druhá tabulka: Když bohové (co) člověk
- 40 Počet jejích řádků: 439
 Zapsal: Núr-Ajja, mladší písař
 Měsíc *Šabātu*, 28. den,
 rok, kdy Ammí-saduka, král,
 (město) Dúr-Ammí-saduka
- 45 při ústí sipparského kanálu
 zbudoval.¹⁰⁷

III. TABULKA

- I/ Atrachasis otevřel ústa svá
 a pravil svému pánu:
(7 řádků zničeno)
- 10 [...]

[Atrachasis] otevřel ústa svá

[a pravil] svému pánu:

„Dej mi poznat smysl [snu,]

[...] nechť najdu v něm poučení!“
- 15 [Enki] otevřel ústa svá
 a pravil svému služebníkovi:
 [„Vě]ru (ho) hledati chci; (tak) říkáš?
 Zvěst, kterou ti vypovím,
 dobře v paměti chovej!
- 20 Stěno, slyš mne,
 chýše z rákosu, všech mých slov dbej!
 Opušť dům, postav loď,
 odvrhni majetek,
 uchovej život!¹⁰⁸
- 25 (Ta) loď, kterou postavíš,
 [ať] shodná [je její šířka i délka!]
 [...]
 [... jak] obvod [...]
 Zastřeš ji jako Apsú,

¹⁰⁷ Datovací formule 11. roku vlády předposledního krále I. dynastie z Babylónu Ammí-saduky
 tj. 1636 př. Kr.

¹⁰⁸ K řádkům III i 22–24 viz Hoffner 1976.

- 30 ať Slunce nevidí dovnitř!
Nechť zakryta je po celé délce¹⁰⁹
(a) výstroj ať je pevná!
Ať hustá je smola, učiň (ji) odolnou!
Já posléz na tě sešlu déšť,
- 35 množství ptactva, hojnost(?) ryb!“
Otevřel vodní hodiny a naplnil je,
(po) sedmi nocích potopy příchod mu ohlásil.
Atrachasis přijal (ten) pokyn,
shromáždil starší u brány své.
- 40 Atrachasis otevřel ústa svá
a starším pravil:
„Můj bůh je s vaším [v rozepři,]
Enki se pohněval [s Enlilem.]
Vyhnali mne z [mého domu.]
- 45 Protože stále ctím [Enkiho,]
[řekl mi] o té věci.
[Ne]mohu přebývat ve [vašem městě]
[a na] zemi Enlilovu ne[smím (již více) vstoupit.]
Se svým bohem se[stoupím dolů do Apsú, kde budu bydlet s Enkim, mým pánem.]
- 50 [Toto] mi řekl [Enki, můj pán ...“]
(přibližně 5 řádků zničeno)
- II/ (8 řádků zničeno)
M[ladíci ...]
- 10 Star[ší ...]
Tesař [si přinesl sekeru,]
košíkář [si přinesl kámen.]
Smolu [boháč nosil]
(a) chudás [... vše potřebné přinášel.]
(15 řádků zničeno)
- 30 Všechno [stříbro, jež měl, naložil na ni,]
všechno [zlato, jež měl, naložil na ni.]
(Zvířata) čistá [...]
(zvířata) tučná [...]
Pochytil [a naložil (na ni)]
- 35 okřídlené [ptactvo] nebeské.
Do[bytek Ša]kanův,
dí[vokou] stepní [zvěř]
[...] uvedl (na ni).

¹⁰⁹ Viz k tomu Shaffer 1981.

- [Když nadešel nový] měsíc,
 40 [...] sezval svůj lid
 [...] k hostině.
 [...] rodinu svou uvedl (na loď).
 Jedlo se
 a pilo.
- 45 On (však) chodil sem a tam,
 neusedl, nepřiklekl.
 Se srdcem zlomeným žlučí se zalykal.
 (Náhle) den změnil svou tvář
 (a) Adad zahřímal v mračnecích.
 50 (Jakmile) zaslechl boží hlas,
 přinesenou smolou utěsnil dveře.
 Poté co dveře své uzavřel,
 Adad se rozbouřil v mracích.
 Vítr se rozběsnil,
 55 přetrhl lano (a) uvolnil koráb.
- III/ *(4 řádky zničeny)*
- 5 [Jeden den] bouře
 [...] zapřáhli.
 [Anzú] svými drápy
 [drásal] nebesa.
 [...] zemi,
- 10 [jak hliněný hrnec] křik její zlomil.
 [...] začala] potopa
 (a) zkáza [jak válka] na lidstvo dolehla.
 Jeden už [ne]vidí druhého,
 (lidé) jsou v pohromě k nepoznání.
- 15 [A potopa] řve jako býk,
 [jak orlí] křik
 [se nese jekot] větru.
 Temnota [zhoustla] (a) slunce se skrylo.
 [...] jak mouchy,
- 20 [...] potopy.
 [...]
 [...]
 [...] křik potopy,
 [srdce] se bohům rozbušilo.
- 25 Rozrušen byl [Enki,]
 (když uzřel) před sebou
 dívka svá, jak sražena jsou k zemi.

- Nintu, vznešená paní,
 rty měla horečnaté(?).
- 30 Anunnakové, bohové velcí,
 [strádali] žízní a hladem.
 I uzřela to bohyně a zaplakala
 bohů porodní bába, moudrá Mami.
 „Ať zčerná den,
- 35 ať znovu vládne tma!
 Já ve shromáždění bohů
 jak jsem jen přivolit mohla
 ke zkáze s nimi?
 O vyřčení špatnosti usiloval Enlil
- 40 (a) jak ona Tíruru
 (stejně by) mi[lost] zrušil(?).
 Já sama
 jsem jejich křik za sebou slyšela.
 Mouchami nade mnou
- 45 se potomstvo stalo.
 Jaké já mám bydlení
 v (tom) domě nářku, kde zmlkl můj hlas!
 Vystoupím (raději) k nebesům,
 (jinak) bych přebývala
- 50 v nepřátelském(?) domě.
 Kam se poděl uvážlivý Anu,
 jehož slovu naslouchali bozi, synové?
 Nerozvázně [potopu] způsobil
 (a) lidstvo v [záhubu] uvrhl.“
 (1 řádek zničen)
- IV/ (2 řádky zničený)
 [...]
 Nařká Nin[tu ...]
- 5 „Kterýpak(?) otec stvořil [...]
 Jak jepice moře
 (a) řeky naplnili.
 Na pastvině(?) uvázli jak vor,
 při břehu, na zádech (plující), uvázli jak vor.
- 10 Já viděla (je) a plakala jsem (hořce),
 (až) přestala jsem pro ně nařkat.“
 Pláčem si ulevila;
 nařkala Nintu,
 hlasitě projevujíc city své.

- 15 (A) bohové pro zemi plakali s ní.
 Nasýtila se hořem,
 po pivě prahla.
 Kam ona usedla plačíc,
 usedli oni (též) a jako ovce
- 20 hrdlo si plnili.
 Rty měli vyprahlé horečkou(?),
 hladem
 se třásli.
 Sedm dní a sedm no[cí]
- 25 řinul se déšť, (běsnila) bou[ře a potopa.]
 Tam kde [...]
 Svržen byl [...]
(přibližně 27 řádků zničeno)
- V/ *(29 řádků zničeno)*
- 30 Na [čtyřech] světo[vých stranách]
 [obět] přinesl.
 Dští [...]
 [...]
 [Bohové] vůni [ucítili,]
- 35 [jak mouchy] se slétali k oběti.
 [Když] pojedli z obětiny,
 povstala [Nintu]
 a všem žalovala.
 „Kam se poděl Anu,
- 40 uvážlivý?
 Přišel (též) Enlil k zápalné oběti?
 On, jenž nerozvázně potopu způsobil
 (a) lidstvo v záhubu uvrhl.
 Ústa vaše o zkáze rozhodla
- 45 (i) zsinaly jasné tváře (lidí).“
 Přiblížila se k velikým mouchám,
 jež Anu před bo[hy](?) zavěsil(?).
 „Mé je to hoře,
 je to můj osud.
- 50 Kéž zlé[ho osudu] mne zprostí,
 ó, kéž mne potěší!
 Zrána(?) vyjdu [...]
- VI/ na ze[mi.]
 Ať [tyto] mouchy

- jako (šperk z) lazuritu kol hrdla [mého] jsou
a [tyto] dny v paměti chovám [a nikdy je nezapomenu!“]¹¹⁰
- 5 (Když) spatřil lodici hr[dina Enlil,
byl plný hněvu vůči [Igigům.]
„My všichni velcí Anunnakové
společnou přísahu jsme složili.
Cožpak si někdo zachránil život?
- 10 Jak mohl [člověk] přežít (tu) [zkázu?“]
Anu otevřel ústa svá
a pravil Enlilovi válečníku:
„Kdo (jiný)
než Enki to mohl učinit?
- 15 Rozkaz dal vyřadit [rákosové chýši.“]
[Enki] otevřel ústa svá
[a pravil] velkým bohům:
[„Vskutku] jsem (to) učinil navzdory vám,
(neboť) [jsem chrá]nil život [...]
- 20 [...]
[...po]topu.
[...]
[...] srdce tvé.
[...] a odpusť,
- 25 [hříšníka] potrestej!
[A kdokoli] odvrhne slovo tvé,
[...] shromáždění.
(10 řádků zničeno)
[...]
- 40 [...] položili,
své srdce [jsem upokojil.“]
[Enlil] otevřel ústa svá
[a pravil] vládci Enkimu:
[„Nuže,] přivolej Nintu, rodičku,
společně s ní se porad!“
- 45 [Enki] otevřel ústa svá
[a pravil] Nintu, rodiče:
[„Tys] rodička, stvořitelka osudů,
[smrt] lidem [nadě!]
[...]

¹¹⁰ Náhrdelník z kousků lazuritu ve tvaru mouchy má být připomínkou lidských bytostí, které zahynuly v potopě a které jsou pro svou bezmocnost vůči běsnícímu živlu přirovnávány k mouchám (III iii 19, 44); množství jejich mrtvých těl na hladině vod je přirovnáváno k jepicím (III iv 6). Viz též poznámku 152 k XI. tabulce eposu o Gilgamešovi, verše 164–167.

- 50 [...] nechť je!
(přibližně 2 řádky zničeny)
- VII/ [Navíc] ať třetí (skupina) je mezi lidmi;
mezi lidmi jsou ty, jež rodí a nerodí.
Nechť je mezi lidmi ‚Hubitelka‘,¹¹¹
nechť se zmocní děcka
- 5 v klíně rodičky.
Ustanov (kněžky) *ugbaltu, entu*
a *igisítu*;
nechť zapovězeny jsou
a omez (tak) porodů!
- 10 [...] (kněžky) *nadítu*
[šugítu] a *[qadí]štu*.¹¹²
(30 řádků zničeno)
- VIII/ (8 řádků zničeno)
že jsme [potopu] způsobili,
- 10 (však) člověk přežil (tu) [zkázu.]
Tys (Enlil), rádce [velkých] bohů,
na [tvůj] pokyn
rozpoutal jsem bi[tvu.]
Ať ke [tvé] chvále
- 15 písní té
Igi-gové naslouchají!
Nechť dovědí se(?) o tvé velikosti!
O potopě všeho lidstva
jsem zpíval. Slyšte!
- 20 19 (řádků v osmém sloupci)
Skončeno.
Třetí tabulka:
Když bohové (co) člověk
Počet jejích řádků: 390
- 25 Celkem 1245 řádků
na třech tabulkách.
Zapsal: Núr-Ajja, mladší písař
Měsíc *Ajjáru*, [...] den,
rok, kdy Ammí-sad[uka, král,]

¹¹¹ Akkadsky *pášittu*, doslova „ta, jež vymazává, zahlazuje“, přízvisko ženského démona Lamaštu.

¹¹² Jedná se o výrazy označující různé kněžky, jimž bylo zakázáno mít (s výjimkou *šugítu* a *qadíštu*) vlastní děti.

(Starobabylónská verze ze Sipparu a Babylónu doplněná podle paralelní standardní babylónské verze ze Sipparu, Babylónu a Ninive)

I. TABULKA

- I/ Když bohové (co) člověk¹⁵
robotu snášeli (a) vlekli (svůj) koš,¹⁶
koš bohů velký byl,
robota těžká a mnohá nesnáz.
- 5 Sedmero velkých Anunnaků
robotu Igigům uložilo.
Anu, otec jejich, byl králem
a rádcem jejich Enlil válečník,
Ninurta byl jejich komořím
- 10 a Ennugi jejich strážcem.¹⁷
Pohárku(?) se chopili,
metali los (a) dělili se bohové.¹⁸
Anu na nebesa vystoupil
(a) Enlil země se zmocnil pro poddané své.
- 15 Závoru, (onu) jámu mořskou,
odevzdali vládci Enkimu.¹⁹
Ti, kteří byli s Anuem, na nebesa vystoupili,
[ti, kteří byli s Enkim,] do Apsú sestoupili.²⁰
Vzdálili se nebeští [bohové,]²¹
- 20 [robotu snášeli] (jen sami) Igigové.²²
[I počali bohové] hloubit [řeky,]
kanály boží, život země.
[I počali Igigové] hloubit [řeky,]
kanály boží, život země.
- 25 (Nejprve) řeku Tigris [bohové vyhloubili]

¹⁵ Akkadsky: *inúma ilú awílum*. Srovnej novoasyrskou verzi z Ninive, I. tabulka, VI/ 29: Když bohové jako člověk (*enú[ma] ilú kí amílí*) – viz též Jacobsen 1977.

¹⁶ Varianta standardní babylónské verze ze Sipparu (dále jen Sippar): bohové jho stvořili, koš,

¹⁷ Sippar: a bůh Ennugi jejich strážcem.

¹⁸ Sippar: metali los (a) dělili se.

¹⁹ K motivu dělby bohů losem o celý svět srovnej Ílias, zpěv XV: „Tři jsme přec pokrevní bratři, jež Kronovi zrodila Rheia, / Zeus, pak já [Poseidón] a třetí je Hádés, jenž v podsvětí vládne; / na tři části svět celý se dělí, má každý svou vládu. / Když se metaly losy, mně připadlo pěnivé moře / za věčné sídlo a Hádés zas obdržel podsvětí chmurné, / Diovi širé nebe zas připadlo v jasu i v mračnech; / mimo to společná všem je země a mohutný Olymp. (Homér 1980, 278.)

²⁰ Sippar: ti, kteří byli s Eou, do jeho Apsú sestoupili.

²¹ Jiný možný překlad: Bez práce byli nebeští [bohové,]

²² Sippar: robotu snášeli ti, kteří s Enlilem byli.